

тись від більшості заліків, як форми семестрового контролю знань, і залишити їх лише для таких, безумовно важливих дисциплін, як фізичне виховання, цивільна оборона, охорона праці та деякі інші.

О. В. Перепадя, канд. юрид. наук,
ст. викл. кафедри правознавства

ПРО ДЕЯКІ АСПЕКТИ МОДЕРНІЗАЦІЇ СИСТЕМИ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ

Інтеграція у європейську спільноту, до якої наразі прагне Україна, потребує зміни не тільки політичної системи нашої держави у бік демократії та верховенства права, а й розумного змінювання системи вищої та аспірантської освіти. Процес створення так званої європейської зони освіти до 2010 року, започаткований підписанням Сорбонської декларації «Про гармонізацію європейської системи вищої освіти» 1998 року та поглиблений Болонською декларацією міністрів освіти європейських держав 1999 року, прямо стосується і України, яка з набуттям незалежності включилася у міжнародні програми академічних обмінів. Незважаючи на те, що офіційного приєднання України до цих міжнародних документів поки що не відбулося¹, вона намагається виконувати принципи, які у них закладені.

Варто наголосити, що у європейських державах склалися різні стилі традиції вищої освіти, і такі держави, як Німеччина, скептично ставляться до можливості запровадження освітньої реформи до 2010 року². Зважаючи на це, Україна також повинна обережно підходити саме до реформування системи вищої освіти, оскільки незважаючи на невизнання її дипломів у Західній Європі, її спеціалісти з вищою освітою є запитуваними³.

По-перше, запорукою поступового та без втрат для України приєднання до Болонського процесу є транспарентність процедури узгодження дій української сторони з країнами-членами Болонської декларації.

По-друге, що стосується системи контролю знань, то положення Болонської декларації про запровадження системи залікових балів за типом ECTS, повинно, на нашу думку, мати за кінцеву мету не запро-

¹ За інформацією, отриманою нами у Міністерстві освіти і науки України, офіційне приєднання України до Болонської декларації заплановано на травень 2005 р.

² Див. *Томуск В.* Чого може навчитися Україна з останніх змін у європейській аспірантській освіті? // <http://www.cfh.lviv.ua/seminar/Tomusk.htm>.

³ Див. *Перепадя О. В.* Використання досвіду зарубіжних країн при розробці вітчизняного законодавства про боротьбу з комп'ютерною злочинністю // 36. наук. праць Харківського Центру... — Вип. 4. — X., 2002. — С. 105, 116.

вадження кредитної системи оцінювання знань в Україні, а модернізацію системи оцінок, що вже склалася в нашій країні, таким чином, щоб її переведення у кредити відбувалося без ускладнень у затвердженому додатку до диплому про вищу освіту¹. При цьому такий додаток повинен укладатися на одній з офіційних мов Європейського Союзу.

Якщо прийняти переведення українських оцінок у європейські кредити, то варто було б, на наш погляд, не ускладнювати вітчизняну систему контролю знань студентів запровадженням кількох її рівнів (як от, бали за конкретний вид поточної роботи, їх сумування і переведення у шкалу «відмінно»–«незадовільно»). У кінцевому результаті все зводиться власне до оцінок від «незадовільно» до «відмінно», проте їхня наповненість все одно залишається не рівноцінною для студентів денної, вечірньої та заочної форм навчання, види поточної роботи яких суттєво відрізняються.

Вважаємо, що модернізація системи оцінювання знань повинна бути також пов'язана з наданням викладачам конкретних дисциплін деякої мобільності і свободи в оцінюванні знань студентів. Прив'язка до конкретних вимог і параметрів виставлення оцінки, які ухвалені керівництвом ВУЗу, позбавляє викладача можливості об'єктивно оцінити індивідуальні властивості кожного студента².

Ю. В. Сагайдак, асистент
кафедри правознавства

ДО ПИТАННЯ ПРО СИСТЕМУ КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ В КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОЇ ДЕКЛАРАЦІЇ

В результаті наявних у світі процесів глобалізації у різноманітних сферах діяльності людини, перед світовим співтовариством відкриваються нові перспективи, поряд із поглибленням відносин між європейськими країнами, які забезпечують ще більші можливості розвитку соціуму. Тепер чітко виділяються потреби встановлення більш тісних зв'язків по всій Європі, у формуванні та укріпленні її інтелектуального, культурного, соціального та науково-технічного потенці-

¹ Як, наприклад, на наш запит повідомили з Університету Людвіга Максиміліана м. Мюнхен (Німеччина), методи оцінки знань студентів, закладені у Болонській декларації, застосовуються у цьому закладі факультативно при перерахуванні успішності студентів інших, переважно зарубіжних, університетів.

² Ознайомлення з інтернет-сайтами кількох німецьких університетів надає підстави для висновку, що в Німеччині відсутнє єдине регулювання для оцінювання успішності студентів. Принципи такого оцінювання визначені у положеннях про іспити (Prüfungsordnungen) окремих фахів. Також відсутні чітко визначені ключі, за допомогою яких за різні види поточної роботи студента (наприклад, домашні завдання, контрольні роботи, усні іспити тощо) виставляється одна оцінка. Частково ці питання врегульовані у положеннях про іспити, частково вони озвучуються викладачами конкретних дисциплін.